

Brüssel, 24.2.2017
SWD(2017) 63 final

KOMISJONI TALITUSTE TÖÖDOKUMENT
MÕJUHINNANGU KOMMENTEERITUD KOKKUVÕTE

Lisatud dokumendile:

ETTEPANEK: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,
millega kehtestatakse Aadria mere väikeste pelaagiliste liikide ja nende varude püügi
mitmeaastane kava

{COM(2017) 97 final}
{SWD(2017) 64 final}

Mõjuhindang järgmise ettepaneku kohta: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse Aadria mere väikeste pelaagiliste liikide ja nende varude püügi mitmeaastane kava

A. Vajadus meetmete järele

1. Taust

Aadria mere väikeste pelaagiliste liikide (anšoovis ja sardiin) puhul esineb eeskätt kaks probleemi:

1) laevastiku liigse püügivõimsuse, keskkonnategurite (ei kuulu käesoleva ettepaneku kohaldamisalasse) ja ebapiisavate majandamismeetmete tõttu püütakse kõnealuseid liike selgelt ülemäära ning

2) ebapiisavate majandamismeetmete (millega piiratakse püügikoormust, kohandamata seda asjaomaste kalavarude ja nende püügi erisustega) ning kehtivate eeskirjade keerukuse ja ebastabiilsuse tõttu on juhtimisraamistik ebatõhus.

Kui midagi ei muutu, on oht, et varud hävivad ja neist varudest sõltuv kalandussektor variseb kokku. Sellel on halb mõju anšoovisest ja sardiinist toituvatele röövkaladele ning kahjulik sotsiaal-majanduslik mõju kalandussektorile ja sekundaarsektoritele, nagu töötlev tööstus. Sihtrühmadest on kõige enam mõjutatud Horvaatia ja Itaalia kalandussektor ning tunduvalt vähemal määral ka Sloveenia kalandussektor. Peamine sekundaarsektor on töötlemissektor, eriti Horvaatias ja Itaalias.

2. Algatuse eesmärgid ja lisaväärtus

Ettepaneku eesmärgid on järgmised:

- saavutada hiljemalt 2020. aastaks anšoovise ja sardiini maksimaalne jätkusuutlik saagikus ning see säilitada;
- kujundada välja jätkusuutlik kalandussektor; luua tõhus majandamisraamistik, mis on lihtsam ja stabiilsem;
- suurendada sidusrühmade vastutust ning
- hõlbustada lossimiskohustuse rakendamist.

Käesolev ettepanek peaks tagama anšoovise- ja sardiinivarude taastumise 2020. aastaks ning kalandussektori kestlikkuse koos kalurite palkade tõusu (keskmiselt 4 %) ja kalandussektori kasumlikkuse suurenemisega (keskmiselt 8 %).

Kuna anšoovise- ja sardiinivarud, nagu ka asjaomased kalalaevad, liiguvad vabalt üle rahvusvaheliste piiride, ei ole üksnes liikmesriigi tasandil võetavad meetmed eelnimetatud eesmärkide saavutamiseks tõenäoliselt tõhusad. Et meetmed oleksid tõhusad, tuleks neid võtta kooskõlastatult ning kohaldada kogu asjaomaste varude levil ja kõikide asjaomaste laevastike suhtes.

B. Lahendused

Käesolevas mõjuhindangus vaadeldi järgmisi poliitikavariante:

- mitteseadusandlike vahendite kasutamine (pehme õigus);
- senise olukorra säilitamine (lähtestsenaarium);

- ELi määruse väljatöötamine, et saavutada kas 2018. või 2020. aastaks (kaks allvarianti) varude säästev püük, ning
- kehtiva majandamisraamistiku (liikmesriikide ja rahvusvahelised õigusaktid) muutmine.

Eelistati varianti, mille kohaselt töötatakse välja ELi määrus, milles sätestatakse tähtajaks aasta 2020, kuna määrus võimaldab saavutada kõik eelnimetatud eesmärgid.

Ükski konsulteeritud sidusrühmadest ei nimetanud võimaliku variandina pehme õiguse kasutamist. Vaid üks sidusrühm oli seda meelt, et kehtiv raamistik on piisav. Kõik vastajad peale Malta leidsid, et kehtiva raamistiku muutmise ei piisa. Vahemere nõuandekomisjon (mis koosneb asjaomase tööstusharu ja kodanikuühiskonna esindajatest), vabaühendused, riigiasutused ja teadusasutused ning Horvaatia, Itaalia ja Sloveenia toetasid ELi määruse väljatöötamist (2. variant), eelistades seejuures selgelt teist allvarianti (2020).

C. Eelistatud poliitikavariandi mõju

Eelistatud poliitikavariandi peamine kasutegur keskkonna seisukohast on see, et pärast aastaid kestnud ülemäärast püüki saavutatakse 2020. aastaks anšoovise ja sardiini säästev püük ning kalandussektor muutub tugevamaks ja jätkusuutlikumaks. Samuti muutub kehtiv majandamisraamistik lihtsamaks, stabiilsemaks ja läbipaistvamaks ning suurendatakse liikmesriikide ja kalurite vastutust, kuna nad võidakse kaasata teatavate majandamiseskirjade väljatöötamisse. Sardiini- ja anšoovisevarude suurenemine tuleb ilmselt kasuks ka suurematele ja väärtuslikumatele röövkaladele, näiteks harilikule tuunile.

2021. aastaks on tänu ELi mitmeaastasele kavale tõenäoliselt kasvanud kalavarud (ligikaudu 20 % võrreldes senise olukorraga) ja paranenud kalurite töötingimused (palgatõus 5 % ja kasumlikkuse suurenemine 10 %).

Seoses **eelistatud poliitikavariandi kuludega** on oodata, et püügitasemete säilitamiseks pikas perspektiivis ning kalandussektori jätkusuutlikkuse ja kasumlikkuse tagamiseks väheneb 2021. aastaks anšoovise- ja sardiinipüük (± 25 –30 %), mille tagajärjel kahaneb kalandussektori kogutulu (± 25 %) ja väheneb tööhõive (± 10 %). See mõjutab Horvaatia, Itaalia ja vähemal määral Sloveenia kalureid, kes kasutavad kalapüügiks seinnoodalaevu või pelaagilise püügi traalereid. Kui püük väheneb, tõusevad tõenäoliselt esmamüügi hinnad, mis võib mõnevõrra korvata püügi kahanemisest põhjustatud kalandussektori tulu vähenemist, kuid on kahjulik tarbijatele ja töötlemissektorile (eriti Horvaatias ja Itaalias), kellel võib tekkida vajadus suurendada importi teistest riikidest.

Seoses **mõjuga VKEdele** olgu märgitud, et ühine kalanduspoliitika on mõeldud just VKEde jaoks, kes on kalandussektoris pigem tavapärased kui erandlikud. Peaaegu kõik ettevõtjad ja valdav osa töötlemissektori ettevõtjatest, kes tegelevad Aadria meres anšoovise ja sardiini püügiga, on mikroettevõtjad või VKEd. Seepärast ei ole mingit alust jätta kõnealused ettevõtjad nende suuruse tõttu käesoleva ettepaneku kohaldamisalast välja, sest vastasel juhul jäetaks kõrvale suurem osa sektorist, mis muudaks käesoleva ettepaneku ebatõhusaks. Seetõttu kohaldatakse ELi mitmeaastast kava kõikide ettevõtjate, seahulgas VKEde ja mikroettevõtjate suhtes. Seega avaldub kogu eespool kirjeldatud mõju tõenäoliselt kõikidele ettevõtjatele ja selle ulatus sõltub sellest, kuidas liikmesriigid otsustavad jagada nõutava püügi vähendamise laevastiku eri osade vahel.

Liikmesriikide eelarvetele ei ole oodata mingit mõju, sest asjakohase seire ja andmete kogumisega juba tegeletakse ning suurendada tuleb vaid nende sagedust.

Mis puudutab **muud olulist mõju**, siis on oodata, et Aadria mere kalandussektori tõhususe suurenemine muudab kõnealuse sektori konkurentsivõimelisemaks ja koos suurenenud palkadega atraktiivsemaks.

D. Järeelmeetmed

Seoses käesoleva poliitika läbivaatamisega olgu märgitud, et komisjon annab Euroopa Parlamendile ja nõukogule aru kava rakendamisest viis aastat pärast kava jõustumist ja seejärel iga viie aasta tagant.